

**Nieuwsbrief over het onderzoek:
“Laagfrequentgeluid – Een omgevingsstressor”
December 2019**

Geachte heer, mevrouw,

Met deze nieuwsbrief willen wij u een korte update geven over de status van ons onderzoeksproject gericht op de (neuro)psychologische gevolgen van Laagfrequentgeluid (LFg). Ook willen we u graag informeren over onze volgende stappen. Maar voor dat we beginnen aan de update willen we allereerst alle deelnemers bedanken voor hun inzet en tijd om deel te nemen aan ons onderzoek! Wij hebben een groot aantal reacties ontvangen, met veel positieve feedback. Dankuwel daarvoor!

Wat hebben wij tot nu toe gedaan?

Onze interesse voor LFg:

- Er is tot nu toe nauwelijks onderzoek gedaan naar mogelijke lichamelijke, mentale en sociaal-maatschappelijke gevolgen van LFg. Onze werkgroep vindt daarom systematisch onderzoek beslist noodzakelijk.
- Het onderzoek wordt uitgevoerd door de afdeling Klinische en Ontwikkelingsneuropsychologie van de Rijksuniversiteit Groningen. Het is een volledig onafhankelijk onderzoek zonder opdrachtgever en zonder verplichtingen om resultaten aan autoriteiten of instanties te rapporteren. Ook hebben wij geen verplichting om specifieke resultaten te leveren.
- Binnen het project zullen we op een gestructureerde manier de ervaringen en problemen in het dagelijks leven van LFg waarnemers vaststellen. Dit is deel 1 van het project waarbij we gebruik maken van vragenlijsten. Binnen het tweede deel van het project kijken we naar mentale functies als aandacht, concentratie en geheugen. Hierbij maken we gebruik van tests en vergelijken we mensen die LFg waarnemen met mensen die geen LFg waarnemen.
- Door onderzoek te doen naar de (neuro)psychologische ervaringen van LFg waarnemers hopen we meer te weten te komen over de gevolgen van LFg. Op deze manier kan er meer aandacht komen voor LFg. Ons onderzoek is hierbij gebaseerd op eerder nationaal en internationaal wetenschappelijk onderzoek. Dit project is echter het eerste onderzoek dat op deze schaal en op deze manier wordt uitgevoerd.
- Wij zijn ons ervan bewust dat de problemen gerelateerd aan de waarneming van LFg divers en complex zijn en dat er ook andere factoren zijn die mogelijk verband houden met het waarnemen van LFg. Deze andere factoren zijn zeker niet minder belangrijk. We kunnen echter binnen één project slechts een aantal factoren tegelijk onderzoeken en we hopen dan ook dat ons onderzoek zal leiden tot meer onderzoek.

Huidige status van dit onderzoek:

- Tot nu toe hebben meer dan 150 deelnemers die LFg waarnemen deelgenomen aan deel 1 van het project (vragenlijstonderzoek). Daarnaast hebben al meer dan 50 deelnemers meegedaan aan deel 2 van het project (test onderzoek). Dit laatste deel loopt momenteel nog.
- Elke deelnemer krijgt een unieke willekeurige code. Alleen deze code is terug te vinden op alle vragenlijsten en testformulieren. Alle gegevens worden op deze manier anoniem verwerkt en deze zijn dus niet te herleiden tot een persoon. Als iemand heeft meegedaan aan zowel het eerste als het tweede deel van het project kunnen we met behulp van deze code vragenlijstgegevens en testgegevens samenvoegen.
- Binnen deel 2 van het project verzamelen we ook gegevens bij mensen die geen LFg waarnemen.

Deze zogenaamde controlegroep is erg van belang binnen gestructureerd onderzoek. Het is namelijk mogelijk dat mensen die geen LFg waarnemen ook moeilijkheden ervaren met bijvoorbeeld concentreren of slapen. Door mensen die wel LFg waarnemen te vergelijken met mensen die geen LFg waarnemen, kunnen we onderzoeken of mensen die LFg waarnemen bijvoorbeeld meer problemen ervaren met concentreren of slapen dan mensen die geen LFg waarnemen of dat deze problemen vergelijkbaar zijn. We zullen er binnen het project voor zorgen dat de groep LFg waarnemers vergelijkbaar is met de groep mensen die geen LFg waarnemen qua bijvoorbeeld leeftijd en het aantal mannen en vrouwen.

- *We zijn nog op zoek naar mensen die geen LFg waarnemen en die zouden willen deelnemen aan het tweede deel van ons project. Heeft u interesse of kent u iemand die interesse heeft dan zouden we het zeer op prijs stellen als u contact met ons opneemt via lfgonderzoek@rug.nl.*

Aandacht voor LFg:

- Om ervoor te zorgen dat er meer aandacht komt voor LFg hebben we dit onderwerp onder de aandacht gebracht bij andere experts en professionals tijdens wetenschappelijke bijeenkomsten. Er was tijdens deze bijeenkomsten veel aandacht voor ons onderzoek.
- Daarnaast is er een artikel over LFg en het onderzoek dat we doen verschenen in het tijdschrift "Neuropraxis". Dit tijdschrift wordt gelezen door professionals en we hopen op deze manier de mogelijke gevolgen van LFg onder hun aandacht te brengen.
- Mocht u graag een kopie willen ontvangen van het artikel over LFg en het onderzoek dat we doen, stuur ons dan een email via lfgonderzoek@rug.nl.

Wat zijn onze volgende stappen?

- We zijn van plan om de resultaten van de vragenlijststudie (deel 1 van het project) in 2020 te evalueren en te publiceren in een wetenschappelijk tijdschrift. We zullen daarnaast onze resultaten delen met relevante instanties (zoals het RIVM) en de deelnemers.
- We plannen om in 2020 het testonderzoek (deel 2 van het project) af te ronden. We hopen dan in 2021 de resultaten te evalueren en te publiceren. Ook deze resultaten zullen we delen met relevante instanties (zoals het RIVM) en de deelnemers.
- Zodra we alle resultaten hebben geanalyseerd en geëvalueerd zullen we plannen gaan maken voor eventueel vervolgonderzoek. Hoe dit vervolgonderzoek er zal uitzien is afhankelijk van de resultaten van het project waar we op dit moment mee bezig zijn.

Ons team werkt hard aan het afronden van dit project en aan het verzamelen en analyseren van de gegevens. Om u op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen zullen we u als deelnemers regelmatig informeren door middel van een nieuwsbrief.

Met vriendelijke groet,
Het LFg onderzoeksteam